

Lieta T-314/01

*Coöperatieve Verkoop- en Productievereniging
van Aardappelmeel en Derivaten Avebe BA*

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Nātrija glukonāts — EKL 81. pants —
Naudas sods — Mātes sabiedrības atbildība par asociācijas, kura nav juridiska
persona, prettiesisku rīcību — Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkts — Tiesības uz
aizstāvību — Attaisnojoši dokumenti — Samērīguma princips —
Pienākums norādīt pamatojumu

Pirmās instances tiesas (trešā palāta) 2006. gada 27. septembra spriedums . . . II - 3089

Sprieduma kopsavilkums

1. *Konkurence — Administratīvais process — Tiesību uz aizstāvību ievērošana
(EKL 81. panta 1. punkts; Padomes Regulas Nr. 17 19. panta 1. punkts)*

2. *Konkurence — Administratīvais process — Tiesību uz aizstāvību ievērošana (Padomes Regula Nr. 17)*
3. *Konkurence — Administratīvais process — Pieeja lietas materiāliem (Padomes Regula Nr. 17)*
4. *Konkurence — Kopienu noteikumi — Uzņēmuma izdarīts pārkāpums — Attiecināmība uz citu uzņēmumu, ņemot vērā uzņēmumus vienojošās ekonomiskās un juridiskās saiknes (EKL 81. panta 1. punkts)*

1. Tiesību uz aizstāvību ievērošana ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas ir jāievēro visos gadījumos, it īpaši procesā, kura rezultātā var tikt uzlikts sods, pat ja tas ir administratīvais process. Saskaņā ar šo principu attiecīgajiem uzņēmumiem un uzņēmumu asociācijām jāsniedz iespēja, sākot no administratīvā procesa stadijas, paust savu viedokli par Komisijas izvirzīto faktu, iebildumu un apstākļu patiesumu un atbilstību.

gais izvilks no atbildes uz Paziņojumu par iebildumiem vai no tai pievienotā dokumenta ir inkriminējošs pierādījums pret vairākiem dalībniekiem, par kuriem tiek apgalvots, ka tie ir piedalījušies pārkāpumā.

Šie principi ir piemērojami arī tad, kad Komisija pamatojas uz izvilks no atbildes uz Paziņojumu par iebildumiem, lai konstatētu, ka uzņēmums ir vainojams pārkāpumā.

Šajā ziņā, ja Komisija vēlas pamatoties uz izvilks no atbildes uz Paziņojumu par iebildumiem vai uz dokumentu, kas ir pievienots šādai atbildei, lai pierādītu pārkāpumu procesā, piemērojot EKL 81. panta 1. punktu, citiem lietas dalībniekiem šajā procesā ir jānodrošina iespēja izteikt savu viedokli par šiem pierādījumiem. Šajos apstākļos attiecī-

Attiecīgajam uzņēmumam ir jāpierāda, ka secinājums, pie kura Komisija nonākusī savā lēmumā, būtu bijis citādāks, ja dokuments, kurš netika nosūtīts šim uzņēmumam un uz kuru Komisija pa-

matojās, lai konstatētu pārkāpumu, netiktu pieļauts kā pierādījums.

(sal. ar 49.–52. punktu)

2. Procesā, kas balstīts uz sacikstes principu, ko nosaka regulas par EKL 81. un 82. panta īstenošanu, Komisija viena pati nevar nolemt, kuri dokumenti ir derīgi iesaistīto uzņēmumu aizstāvībai procesā par konkurences tiesību pārkāpumiem. Ņemot vērā lietas dalībnieku vienlīdzības principu, nav pieņemams, ka Komisija pati var nolemt, vai izmantot dokumentus pret prasītāju, ja prasītājam nav bijusi tiem pieeja un tādējādi tas nav varējis izlemt, vai tos izmantot savai aizstāvībai.

(sal. ar 67. punktu)

(sal. ar 66. punktu)

3. Ja ir konstatēts, ka administratīvā procesa laikā, kas tiek veikts par Kopienas konkurences noteikumu pārkāpumu, Komisija nav atklājusi attiecīgajam uzņēmumam dokumentus, kuros varētu būt bijuši attaisnojoši pierādījumi, tiesību uz aizstāvību aizskārums pastāv tikai tad, ja tiek pierādīts, ka administratīvā procesa rezultāts būtu bijis citādāks, ja procesa laikā attiecīgajam uzņēmumam
4. Uzņēmuma konkurences tiesību aktus pārkāpjošas darbības var attiecināt uz otru uzņēmumu tad, ja pirmais uzņēmums patstāvīgi nenosaka savu rīcību tirgū, bet pēc būtības izpilda otrā uzņēmuma norādījumus, it īpaši, ievērojot tos vienjošās ekonomiskās un juridiskās saiknes.

Komisija nevar pamatoties tikai uz konstatējumu, ka kāds uzņēmums “bija spējīgs” tik izšķiroši ietekmēt kādu citu uzņēmumu, atbrīvojot to no pienākuma pārbaudīt, vai tāda ietekme patiešām ir bijusi. Tieši pretēji, tai principā ir pienākums pierādīt šādu izšķirošu ietekmi, atsaucoties uz virkni faktisko apstākļu, pie kuriem citu starpā pieder arī varbūtējas viena šā uzņēmuma vadības tiesības dot norādījumus citam uzņēmumam.

Tomēr, ja kāda mātes sabiedrība 100 % apmērā kontrolē meitas sabiedrību, kas ir izdarījusi pārkāpumu, tiek izdarīts pieņēmums, kuru var atspēkot, ka mātes

sabiedrība patiešām ir izšķiroši ietekmējusi meitas sabiedrības rīcību. Tādējādi mātes sabiedrības pienākums ir atspēkot šo pieņēmumu ar pierādījumiem, kuri var apstiprināt meitas sabiedrības patstāvīgumu.

Tas pats attiecas uz gadījumu, kad katrai no divām sabiedrībām pieder 50 % no vienas vienības, ko tās pārvalda, kopīgi un regulāri vienojoties.

(sal. ar 135.–136., 138. punktu)